

Spacer historyczny: Oprowadzone miasto

„Prawie w 90% zniszczone zabudowania Gorlic, najróżniejsze pozostałości po stacjonujących i przemieszczających się na zmianę oddziałach, setki kilometrów okopów i umocnień ryjących ziemię, mnóstwo niewybuchów, tymczasowe groby w każdej części miasta, w każdym niemal przydomowym ogródku, rowie, w każdym najmniejszym nawet zagajniku. Mnóstwo niepogrzebanych ciał żołnierzy, niezliczona ilość rannych. A do tego niesamowita bieda, głód, choroby i wyniszczenie fizyczne oraz psychiczne ludności, ludności, która miała »szczęście« znajdować się przez kilka miesięcy na samej linii frontu, w centrum jednego z najważniejszych wydarzeń w dziejach wojny światowej”.

Ksiądz Bronisław Świeykowski, autor cytowanych wspomnień, to jedna z najważniejszych postaci w historii Gorlic czasów wielkiej wojny. Taki obraz swojego miasta oglądał 2 maja 1915 r., tuż po przejściu wojsk. Opisał to w swoim pamiętniku, znanym potem jako diariusz *Z dni grozy w Gorlicach. Od 25 IX 1914 do 2 V 1915*. W czasie „dni grozy”, kiedy to Gorlice na moment stały się areną światowych dziejów, przenieśli się uczniowie klasy 2a z Miejskiego Zespołu Szkół nr 4.

Najpierw, wykorzystując reprints oryginalnych zdjęć z epoki, Urszula Karasińska przestawiła krótki zarys historyczny ofensywy gorlickiej. Miłośnicy militariów mogli obejrzeć bagnety wojsk walczących pod Gorlicami, naboje karabinowe, łuski z pocisków do haubic, szrapneli. Następnie młodzież wyruszyła na miejską starówkę, by szukać śladów po inwazji. Szlak śladami wojennych zniszczeń wiódł od ul. 3 Maja przez rynek, ratusz, bazylikę, Muzeum PTTK, ul. Piekarską, Dworzysko, cmentarz z nagrobkiem Bronusia Nowaka, ul. Stróżowską, a zakończył przy ul. Kromera. Wędrowkę w przeszłość umożliwiły czytane przez przewodnika oryginalne fragmenty pamiętników dotyczące mijanych budowli. Uczestnicy spaceru oglądali i identyfikowali miejsca, w których się w danej chwili znajdowali, zestawiając je z aktualnym obrazem. Mieli okazję obejrzeć dom księdza Świeykowskiego i wysłuchać opowieści o jego entomologicznej kolekcji liczącej 32 tysiące chrząszczy i motyli oraz niecodziennych współlokatorów: wydrze, bocianie, białej kawce albinosie, papudze, kilku żółwiach oraz małpie Koko.

Spacery historyczne są stałą ofertą edukacyjną Biblioteki. Zapraszamy do uczestnictwa. Zapisy na spacery są przyjmowane telefonicznie (18 352 19 62) lub w siedzibie MBP w Gorlicach. Organizujemy je we czwartki, raz w miesiącu, dla klas, grup zorganizowanych lub osób prywatnych po zebraniu odpowiedniej liczby uczestników.

